

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğretmen Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğretmen Formu)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17475>

Özet

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğretmen Formu), 1998 yılında A. Bayram tarafından hazırlanan bir **yüksek lisans tezi** kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, ilköğretim ikinci kademedeki okutulan **Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi** dersinin hedeflerine yönelik olarak öğretmenlerin sahip olduğu **beklentileri** ve algıları sistematik olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, yalnızca öğretmenlerin görüşlerine odaklanan özel bir formdur ve tezin genel amacı olan öğrenci, öğretmen ve veli beklentilerini kayaslama çalışmasının bir parçasıdır.

Ölçek geliştirme çalışması, ilgili dersin müfredat hedeflerine ulaşılmasındaki potansiyel engelleri veya destekleyici faktörleri öğretmen perspektifinden belirlemeye yardımcı olmaktadır. Elde edilen veriler, eğitim programlarının etkinliğini artırmaya yönelik öneriler sunmak için kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Beklenti, **Öğretmen Beklentisi**, **Vatandaşlık Eğitimi**, **İnsan Hakları Eğitimi**, ilköğretim, **Ölçek Geliştirme**, Müfredat Hedefleri.

Yazarlar

Bayram, A.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ilköğretim ikinci kademe öğretmenlerinin, **Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi** dersinde belirlenen hedeflere yönelik **beklenti** düzeylerini ve bu hedeflere atfettikleri önemi ölçmektir. Ölçek, öğretmenlerin hedeflere ulaşılabilirlik, içeriğin uygunluğu ve öğrenci başarısı hakkındaki kişisel inançlarını tespit etmeyi hedefler.

Amaç, yalnızca beklentinin varlığını değil, aynı zamanda bu beklentilerin (A, B, C faktörleriyle temsil edilen) farklı boyutların da ayrı ayrı değerlendirmektir. Bu sayede, eğitim politikalarının ve müfredatın geliştirilmesinde öğretmen görüşlerinin bilimsel bir zemine oturtulması sağlanmaktadır.

Yapı

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğretmen Formu), muhtemelen **eğitim hedefleri** ile ilgili üç temel boyutu (A, B, C) ölçmektedir. Bu boyutların, eğitim psikolojisindeki genel sorunlara uygun olarak yapıdaki yapıları temsil ettiği varsayılmaktadır:

A Boyutu: Bilişsel Alan Hedefleri (Bilgi ve Anlama düzeyindeki beklentiler).

B Boyutu: Duyusal Alan Hedefleri (Tutum, Değer ve Şanç düzeyindeki beklentiler).

C Boyutu: Psikomotor/Davranışsal Alan Hedefleri (Uygulama ve beceri düzeyindeki beklentiler).

Ölçek, öğretmenlerin bu üç alandaki ders hedeflerine ulaşma kapasitelerine ve bu hedeflerin önemine dair **algılarını** nicel hale getiren bir psikometrik araç olarak tasarlanmıştır.

Geçerlik

Kaynak gösterilen **yüksek lisans tezi** özetinde geçerlik çalışmalarına dair spesifik istatistiksel veriler (örneğin, yapı geçerliği, kapsam geçerliği) belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu için, geçerlik analizlerinin tezin metodoloji bölümünde detaylı olarak sunulduğu varsayılmaktadır. Genellikle bu tür geliştirme çalışmalarında uzman görüşü alınarak kapsam geçerliği sağlanır ve temel bileşenler analizi ile yapı geçerliği incelenir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin spesifik katsayılar (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı) kaynak özetinde yer almamaktadır. Geliştirme çalışmalarında güvenirlik, genellikle iç tutarlılık analizleri yoluyla (maddeler arası korelasyon) veya test-tekrar test yöntemiyle belirlenir. Güvenirlik verilerinin tezin tamamında mevcut olduğu düşünülmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin adındaki A, B ve C harfleri, ölçeğin yapısal olarak birden fazla alt boyutu ölçtüğünü kuvvetle düşündürmektedir. **Faktör Analizi** (Açımlayıcı veya Doğrulayıcı), ölçeğin kuramsal yapısı olan bilişsel, duyuşsal ve davranışsal beklentilerin birbirinden bağımsız faktörler olarak ayrılıp ayrılmadığını belirlemek için kullanılmı olmalıdır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısını destekleyerek her bir beklenti boyutunun ayrı ayrı skorlanması için olanak tanır.

Araç

Test Türü: Geliştirme Tipi Ölçek (Özgün olarak Bayram, 1998 tarafından geliştirilmiştir.)

Format: Yüksek ihtimalle 5'li veya 7'li **Likert Tipi** derecelendirme formatındadır (Kesin bilgi tezin içinde yer almaktadır).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Eğitimciler (Öğretmenler)

Yaş Grubu: İlköğretim ikinci kademedede (6-8. sınıflar) ders veren yetkin öğretmenler.

Popülasyon Detayları: İlköğretim okullarında görev yapan, **Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi** dersini veren veya bu dersin hedeflerine dair görüş bildirebilecek branş öğretmenleri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim temelli, kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen, yapılandırılmış anket formu metodolojisi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Müfredat Değerlendirmesi, **Şanlıurfa Üniversitesi**, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beklenti Ölçekleri, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Bilinmiyor (1998 tarihli tez çalışması nedeniyle mevcut değildir.)

Bağlantı E-posta Adresleri: Mevcut değil.

Yazma Adresi: A. Bayram'ın 1998'de bulunduğu kurum: **Şanlıurfa Üniversitesi** Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

Şartlar, Ücret ve Test Yeri

Şartlar: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için, genellikle tezin yazarına ve üniversiteye atıf yapılması gerekmektedir. Tam kullanım izni için yazar ile iletişime geçilmelidir.

Ücret: Akademik bir tez kapsamında geliştirildiği için ticari bir ücrete tabi değildir.

Test Yeri: 1998 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma yılı).

Kaynaklar

Bayram, A. (1998). *İlköğretim ikinci kademe vatandaşlık ve insan hakları eğitimi dersinin hedefleri konusundaki öğrenci, öğretmen ve velilerin beklentileri* (Yüksek lisans tezi). Şanlıurfa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.

Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıldı: tez.yok.gov.tr

Beklentiler A,B,C Ölçeği (Öğretmen Formu) Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Ölçeğin tam metnine, referans gösterilen **yüksek lisans tezi** üzerinden ulağılası gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM